

TALLER 6: Nous models de col·laboració

La col·laboració entre les entitats de voluntariat i les organitzacions socio sanitàries, Anna Varderí, Fundació Enriquetta Villavechia

El taller sobre els nous models de col·laboració, planteja la reflexió entre noves formes de *partenariat* entre entitats de voluntariat i altres organitzacions de diversa tipologia, especialment amb el món empresarial, i sobre com podem arribar més lluny en base a les col·laboracions que establim. En parlar de col·laboracions és ineludible però analitzar també quina ha estat la feina feta a Catalunya en la relació entre les entitats de voluntariat i altres sectors, no solament l'empresarial.

Les entitats i les empreses ens estem acostant, buscant aliances estratègiques i en aquest camí hi tenim molts reptes de futur. Però en clau de futur no podem parlar solament d'aquest tipus de col·laboracions, no podem oblidar que hem establert grans aliances estratègiques amb altres tipus d'institucions, com ara les que pertanyen al sector socio-sanitari, que ens han permès, en definitiva, donar una millor resposta.

Com a exemple de col·laboració entre institucions i entitats de voluntariat es presenta breument el programa de **Voluntariat de Suport a Nens i Joves amb Malalties de llarga Durada**, de la **Fundació d'Oncologia Infantil Enriquetta Villavechia**. Aquest programa va obtenir el Premi Nacional de Voluntariat 2008, atorgat per la Generalitat de Catalunya i el Premi Ciutadania Activa Europea 2010, atorgat per VOLONTEUROPE. Es tracta d'un model possible, basat en la col·laboració entre organitzacions de diversa índole. Està format per un equip de 250 persones i es desenvolupa a tot el territori català en col·laboració amb altres entitats de voluntariat ubicades en el territori que treballen en el mateix àmbit. S'executa en estricta coordinació amb els equips assistencials dels cinc hospitals de referència en Oncologia Infantil a Catalunya, amb la intervenció directa de professionals de diferents nivells assistencials. Està estructurat en diverses línies d'acció, en l'àmbit hospitalari, domiciliari i d'activitats extrahospitalàries. S'explica doncs com un exemple d'un programa portat a terme per una entitat, en col·laboració amb altres entitats de voluntariat i institucions hospitalàries i socio sanitàries.

Les entitats que treballen en l'àmbit social a Catalunya, concretament en l'atenció a persones que pateixen malalties greus i en el suport als seus familiars, han dissenyat i posat en funcionament programes de voluntariat d'alta complexitat, que progressivament han anat implementant amb rigor i amb paràmetres de qualitat molt exigents. A què ens referim amb "alta complexitat"? Doncs a programes de voluntariat dirigits a l'atenció a persones en situació de greu malaltia, de fragilitat i patiment, de dependència, de cronicitat o en tram final de vida, ubicats en estructures organitzatives complicades, en escenaris assistencials que requereixen excel·lir en la resposta, com és un hospital, i, més enllà, en escenaris tan delicats com és el domicili. Complexitat? En dues direccions, doncs a banda de les característiques dels beneficiaris del programa i dels llocs on es desenvolupa, són programes que comporten situar als voluntaris en situacions d'alt impacte emocional, que requereixen un procés d'incorporació i d'una formació inicial i específica molt ben estructurada, així com formació permanent i espais de seguiment continuat per resoldre dificultats.

Reprement en aquest punt la reflexió entorn als "*partenariats*", des de les entitats de voluntariat es realitza necessàriament una recerca estratègica que no es basa

II Congrés Europeu del Voluntariat

Barcelona
9, 10 i 11 de novembre de 2011

solament en la recerca de *partners* que aportin recursos econòmics. La recerca estratègica també es basa en la tossuda determinació de donar resposta efectiva a les necessitats detectades, d'adaptar-nos a nous escenaris i a noves necessitats, a seguir fidels als objectius plantejats, però posant-nos a l'alçada de noves realitats. Es basa en la voluntat de donar la millor resposta possible a les persones que atenem, i, per tant, en saber quins són aquests *partners*, els col·laboradors necessaris, aquells amb els que ens hem d'aliar per donar una atenció millor.

A Catalunya també hem estat capaços de realitzar avenços en la ordenació del voluntariat en aquest sector. El treball realitzat per les entitats de segon nivell implicades, com ara la Federació Catalana de Voluntariat Social i la Federació Catalana d'Entitats Contra el Càncer, juntament amb el Departament de Governació i el Departament de Salut de la Generalitat, ha donat un nou impuls i ha permès fomentar una consciència comuna de sector, definir un marc general i un model comú. Avui no és possible doncs imaginar un camí que no estigui pensat en clau relacional, ni pensar en un projecte sense partir de la base del treball en xarxa. Entitats, colze amb colze, institucions sociosanitàries, administració, i el suport de les empreses, tots implicats en un mateix objectiu, el de donar suport a les persones malaltes i als seus familiars, i millorar la seva qualitat de vida.

Un dels reptes és, sens dubte, consolidar i millorar el que ja tenim, i seguir innovant. Amb aquest escenari plantejat, i en el context actual de crisi i de reordenació en el sistema sanitari català, ens caldrà fer a tots un important esforç d'adaptació, i excel·lir encara més en la nostra feina. Si volem aconseguir el reconeixement social i institucional del sector, ens caldrà millorar en l'exercici de les nostres funcions, sent coherents i eficaços. Les entitats no podem treballar en col·laboració amb les institucions sociosanitàries, identificar-los com a "partners", si no augmentem la nostra autoexigència de qualitat, si no ens plantejem millorar en la execució dels programes i en l'avaluació, sempre pendent, de la feina que fem. Ens haurem d'exigir més qualitat en l'execució dels programes, millorar la gestió, renovar la formació, i tenir clar que la feina feta fins ara és solament una part del camí. Possiblement, l'excel·lència no està en arribar a un punt determinat, sinó en pensar en fer camí i no aturar-se mai.

En clau més específica del sector sociosanitari, un altre repte és estendre la presència del voluntariat de la xarxa d'atenció hospitalària a altres nivells assistencials, sent capaços de donar més resposta i de coordinar esforços amb la xarxa d'atenció primària i amb la xarxa de serveis socials bàsics. Encara ens queda molt camí per fer per a millorar la coordinació entre serveis i entitats i persisteix el desconeixement mutu entre els serveis assistencials i les entitats. Encara hi ha persones malaltes, i famílies, que no coneixen que hi ha una entitat que els pot ajudar.

El Voluntariat és un element vertebrador de la societat, amb un paper fonamental per a una ciutadania més activa i co-responsable, més directament implicada en els problemes i en les necessitats. És un element fortament arrelat a Catalunya, amb gran capacitat transformadora. Aquesta capacitat de resposta la té en totes les situacions de dificultat, per més difícils i complexes que es puguin mostrar, solament cal que hi creiem, i que treballem en xarxa.

Organitzadors:

En col·laboració amb:

